

Na podlagi drugega odstavka 8. člena in prvega odstavka 77. člena zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K
o veterinarskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pripustne postaje, in postopku njihove registracije

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik določa veterinarske pogoje za pripustne postaje glede plemenjakov, opreme in objektov, ureja usposabljanje imetnikov plemenjakov, postopek registracije pripustne postaje in veterinarski inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega pravilnika.

(2) Določbe tega pravilnika, razen pogojev glede živali, ne veljajo za naravni pripust, kjer se plemenjaki uporabljajo izključno v lastni reji.

2. člen
(vrste živali)

Določbe tega pravilnika se nanašajo na pripustne postaje za kopitarje, goveda, prašiče in drobnico.

3. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. plemenjak je ocenjen, odbran in priznan samec, ki izpolnjuje predpisane veterinarske pogoje glede zdravstvenega stanja in minimalne oploditvene sposobnosti v skladu s prvim odstavkom 5. člena tega pravilnika ter ni prenašalec dednih ter konstitucijskih napak;
2. plemenica je ocenjena in odbrana samica, ki izpolnjuje predpisane veterinarske pogoje glede zdravstvenega stanja iz pravilnika, ki ureja kužne bolezni živali, in ni prenašalka dednih ter konstitucijskih napak;
3. pripustna postaja je kmetijsko gospodarstvo, ki izpolnjuje pogoje iz tega pravilnika, kjer redijo plemenjake za razmnoževanje in z njimi opravljajo pripuščanje plemenic, vpisanih v registre tega in drugih kmetijskih gospodarstev;
4. imetniki plemenjakov so njihovi lastniki oziroma se ukvarjajo z njihovo oskrbo ali uporabo.

II. POGOJI

4. člen
(splošni pogoji)

Pripustna postaja mora izpolnjevati pogoje glede:

- plemenjakov;
- objektov in prostorov;
- opreme oziroma pribora;
- usposobljenosti imetnika plemenjaka.

5. člen (plemenjaki)

(1) Plemenjaki v pripustni postaji morajo izpolnjevati oploditvene pogoje, ki jih določa pravilnik, ki ureja zdravstveno ustreznost in sistematične preiskave plemenskih živali, živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov, ter zdravstvene pogoje, ki jih določajo pravilniki, ki urejajo rutinske diagnostične preiskave in način zdravljenja bikov, merjascev, ovnov in kozlov ter žrebcev v osemenjevalnih središčih. Za plemenske bike v naravnem pripustu pa velja tudi predpis, ki ureja ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infektivnega bovinega rinotraheitisa in infektivnega pustularnega vulvovaginitisa (IBR/IPV).

(2) Določbe prejšnjega odstavka veljajo tudi za plemenjake, ki se vključujejo v haremski pripust ali pa v naravni pripust na lastnem kmetijskem gospodarstvu.

(3) V pripustni postaji je dovoljen odvzem semena plemenjaku za osemenjevanje, če ima plemenjak visoko plemensko vrednost ali na predlog izvajalca javne službe nalog genske banke v živinoreji oziroma če to zahtevajo zdravstveni razlogi (preprečitev širjenja živalskih kužnih bolezni). Odvzem, pregled semena na njegovo oploditveno sposobnost, pripravo osemenjevalnih doz in osemenitev plemenice lahko izvaja le za to pooblaščen organizacija v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno ustreznost in sistematične preiskave plemenskih živali, živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov.

(4) Plemenjaki, katerih seme se uporablja za osemenjevanje, se ne smejo uporabljati za naravni pripust 30 dni pred jemanjem semena. Način pridobivanja njihovega semena ureja predpis o pogojih, pod katerimi se lahko daje živalsko seme v promet.

(5) Glede na vrsto plemenjaka je treba zaradi zdravstvenih in higienskih razlogov redno pregledovati in mehansko očistiti področje dimelj in ostriči prepucionalne dlake (bik, oven in kozel).

6. člen (objekti in prostori)

(1) Objekti pripustne postaje morajo biti zgrajeni tako, da je poskrbljeno za varnost ljudi in živali ter da je možno njihove prostore učinkovito čistiti, razkuževati in vzdrževati, da bi se izognili kontaminaciji, navzkrižni kontaminaciji in kakršnimkoli negativnim učinkom iz okolja.

(2) Prostori morajo biti zračni, primerno veliki in osvetljeni glede na posamezno vrsto živali, tla pa morajo biti iz materialov, ki ne drsijo. Glede na vrsto plemenjaka mora biti na prostoru za naravni pripust ustrezna stojnica oziroma pripustna pregrada oziroma zaščitna ograja za ljudi, izdelana tako, da ne predstavlja nevarnosti za poškodbe ljudi ali živali.

(3) V primeru pojava kužne bolezni mora biti pred vhodom na dvorišče kmetijskega gospodarstva nameščena razkuževalna preproga za ljudi in vozila.

(4) Vstop v objekte pripustne postaje je dovoljen le s privolitvijo oziroma v spremstvu imetnika plemenjaka.

(5) Objekti morajo biti oskrbovani z zadostno količino vode za napajanje, imeti morajo umivalnik s tekočo vodo ter lastno opremo za čiščenje in razkuževanje prostorov, opreme in pribora ter na vidnem mestu omarico z opremo za prvo pomoč.

(6) Če je vhlevljenih več živali, morajo biti te med seboj fizično ločene s privezi ali boksi. To je še posebno pomembno za hleve, kjer so skupaj nastanjeni plemenjaki in plemenice iste živalske vrste.

7. člen **(oprema oziroma pribor)**

(1) Pripustna postaja mora imeti opremo oziroma pribor, ki omogoča, da pri naravnem pripustu ni ogrožena varnost ljudi in živali, ter je glede na vrsto živali naslednja:

- a) konji:
  - žrebci: pripustna pregrada za možnost umika živali, ustrezna oprema za vodenje živali, uzda (žvalo), močan oglavnik ali podoben pribor za zadrževanje,
  - kobile: pribor za vezanje, zaščitno pregrinjalo za vrat (preprečitev ugriza žrebca), pri temperamentnih kobilah so obvezni tudi copati na zadnjih nogah (zaščita žrebca pred udarcem) ter povoj ali usnjen ščitnik za povijanje kobiljega repa;
- b) goveda:
  - plemenski biki morajo obvezno imeti nosni obroč ter ustrezno opremo za vodenje živali,
  - mesto za privez oziroma pripustna stojnica;
- c) prašiči:
  - boks, v katerem se pripušča živali mora biti urejen tako, da imajo te možnost umika ali pa mora biti boks varovan z zaščitno ograjo.

(2) Pribor in oprema morata biti po uporabi očiščena in pred naslednjo uporabo ustrezno razkužena.

III. USPOSABLJANJE IMETNIKOV PLEMENJAKOV

8. člen **(program usposabljanja)**

(1) Imetniki plemenjakov, ki želijo na kmetijskem gospodarstvu imeti pripustno postajo, se morajo udeležiti usposabljanja, ki ga organizira Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI).

(2) Za imetnika plemenjaka, ki ima vsaj srednješolsko izobrazbo s področja veterinarstva ali živinoreje, udeležba na usposabljanju ni obvezna.

(3) Kot predavatelji na usposabljanju lahko na povabilo organizatorja sodelujejo tudi zunanji strokovnjaki s področja veterinarstva in živinoreje.

(4) Imetniki plemenjakov plačajo stroške usposabljanja za potrebno literaturo, pripomočke pri pouku splošnega in strokovnega dela usposabljanja ter stroške predavateljev.

- (5) Program seminarja za posamezne vrste živali obsega:
1. splošni del (3 šolske ure):
    - a) splošno znanje o določeni vrsti živali:

- pasme, biološke značilnosti, rejski program;
  - b) osnovno znanje o spolnih in kužnih boleznih živali:
    - poznavanje predpisov s področja veterinarstva in zaščite živali,
    - osnovno znanje o pomenu dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije;
  - c) vodenje evidence o pripustu;
2. strokovni del (3 šolske ure):
- a) anatomijo in fiziologijo spolnih organov samca in samice;
  - b) pomena pojatve, njihovo odkrivanje in optimalni čas pripusta;
  - c) napake zaradi nestrokovnega dela pri pripustu;
  - d) seznanitev z ustrežno opremo in njenim vzdrževanjem.

(6) Po opravljenem usposabljanju izda NVI imetnikom plemenjakov potrdila o udeležbi. Obrazec potrdila o udeležbi je kot Priloga 1 sestavni del tega pravilnika. Obrazce potrdil založi NVI.

IV. POSTOPEK REGISTRACIJE

9. člen (postopek)

(1) Imetnik plemenjaka, ki želi imeti pripustno postajo, vloži na območni urad Veterinarske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS) vlogo za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev iz tega pravilnika.

- (2) Iz vloge mora biti razvidno:
- ime in naslov imetnika plemenjaka;
  - KMG-MID kmetijskega gospodarstva;
  - za katero vrsto živali želi registrirati pripustno postajo.

- (3) Vlogi mora priložiti:
- skico tlorisa objektov v merilu, ki mora biti navedeno;
  - fotokopijo dokazila o izobrazbi oziroma usposabljanju iz 8. člena tega pravilnika.

(4) Po ugotovitvi, da so na kmetijskem gospodarstvu izpolnjeni pogoji iz tega pravilnika, izda območni urad VURS imetniku plemenjaka odločbo, s katero ugotovi, da pripustna postaja izpolnjuje predpisane pogoje ter ji dodeli veterinarsko registrsko številko.

10. člen (prenehanje registracije)

- Registracija preneha z odločbo območnega urada VURS, izdano:
- na podlagi vloge, če imetnik pripustne postaje te ne želi več imeti;
  - po uradni dolžnosti, če se ugotovi, da imetnik pripustne postaje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev po tem pravilniku oziroma ugotovljenih nepravilnosti ne odpravi v roku, ki ga z odločbo določi uradni veterinar za inšpekcijski nadzor.

V. NADZOR

11. člen (nadzor)

(1) V pripustni postaji uradni veterinar za inšpekcijski nadzor vsaj enkrat letno preverja:

- izpolnjevanje pogojev iz tega pravilnika;
- stanje objektov, opreme in pribora;
- zdravstveno stanje plemenjakov, za katere je pripustna postaja registrirana;
- dokumentacijo o ugotavljanju oploditvene sposobnosti plemenjakov.

(2) Če uradni veterinar za inšpekcijski nadzor ugotovi pomanjkljivosti ali nepravilnosti, naloži odpravo pomanjkljivosti in začasno prepove pripuščanje plemenic iz tega in drugih kmetijskih gospodarstev, če je zaradi pomanjkljivosti ali nepravilnosti ogroženo zdravje oziroma varnost živali ali ljudi.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen (prehodni rok)

Za pridobitev veterinarske registrske številke morajo obstoječe pripustne postaje uskladiti svoje delovanje z določbami tega pravilnika v roku enega leta po njegovi uveljavitvi.

13. člen (uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-587/2003
Ljubljana, dne 6. novembra 2003.
EVA 2003-2311-0265

mag. Franc But I. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in
prehrano

[Priloga 1: Potrdilo](#)